

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפמ"ק 20-06-44952 שרביט נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ

המערערת **יעל שרביט**
על ידי עו"ד אשר שרביט

נגד

המשיבה **מדינת ישראל**
באמצעות המחלקה המשפטית – עיריית ירושלים
על ידי עו"ד אסף אליה

פסק דין

לפני ערעור על החלטת בית משפט לעניינים מקומיים בירושלים (כבוד השופט ד' מ' דמביץ) מיום 26.5.20 בח"נ 19-04-16303 (להלן: "**בית המשפט קמא**"), בה נדחתה בקשת המערערת לביטול האישום בשל העדר סמכות המשיבה לתעד את העבירה באמצעות מצלמה אוטומטית.

רקע

1. למשיבה נמסרה ביום 2.4.19 הודעת תשלום קנס (לפי סעיף 229 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982) בגין העמדת או החניית רכב בנתיב שיועד לתחבורה ציבורית ו/או בתחום תחנת אוטובוסים המוגדרת על ידי תמרור או סימון על פני הכביש- בניגוד לסעיף 5(א) לחוק העזר לירושלים (העמדת רכב וחנייתו) (להלן **חוק העזר לירושלים**), התשכ"א-1960 ותקנה 72(א)(12) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן **תקנות התעבורה**). המערערת ביקשה להישפט במקום תשלום הקנס.

2. על פי טופס "הזמנה למשפט וכתב אישום (ברירת משפט)", הפעולה המיוחסת למערערת בוצעה ביום 2.8.18 בשעה 17:24 ברחוב בית הדפוס 12 בירושלים.

3. בדיון הקראת כתב האישום שהתקיים ביום 19.2.20, בהסכמת הצדדים, הוצג סרטון אשר צולם באמצעות מצלמה ניידת שהציבה עיריית ירושלים, לשם תיעוד עבירות חניה במפרץ אוטובוסים ברחוב בית הדפוס 12 בירושלים. טרם מתן תשובה פורמאלית לאישום טען ב"כ המערערת, כי תיעוד העבירה באמצעות המצלמה הניידת נעשה בחוסר סמכות, שכן אין לעיריית ירושלים סמכות להציב מצלמות ניידות לשם תיעוד עבירות חניה בתחום תחנות אוטובוסים. המשיבה השיבה על כך בכתב.

4. ביום 27.3.20 דחה בית משפט קמא את בקשת המערערת לביטול האישום בשל היעדר סמכות המשיבה לתעד את העבירה באמצעות מצלמה אוטומטית. על החלטה זו הוגש הערעור דנן.

החלטת בית משפט קמא

5. העבירה המיוחסת למערערת היא העמדת רכב בתחום מפרץ תחנת אוטובוס בו מוצב תמרור 512. הראייה היחידה להוכחת ביצוע העבירה היא צילום ממצלמה ניידת. מצלמה זו הוצבה על ידי

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"מ"ק 20-06-44952 שרביט נ' מדינת ישראל

עיריית ירושלים, אשר מתפעלת ומתחזקת את המצלמה. השאלת שבמחלוקת בה נדרש להכריע בית משפט קמא, היא בשאלת סמכותה של עיריית ירושלים לאכוף עבירות חניה, על ידי הצבת מצלמה אוטומטית המכוונת אל תחום מפרץ תחנת האוטובוס. לשיטת המשיבה, השימוש במצלמות נייחות הוא אמצעי למימוש סמכותה של הרשות המקומית לאכוף הפרות של חוק העזר בעניין עבירות תעבורה, בהתאם להנחיות הפעולה שנקבעו בחוזר מנכ"ל משרד הפנים 4/2018 ולאור התייחסות בית המשפט העליון בבג"צ 867/15 עו"ד יוסי אור-הכהן נ' משרד הפנים ואח' (פורסם בנבו, 16.5.18) (להלן: **בג"צ יוסי אור-הכהן**). לשיטת המערערת, יש דרך אחת ויחידה להסמיך את הרשות המקומית להשתמש במצלמות אוטומטיות לשם תיעוד כל עבירת תעבורה (המוגדרת בסעיף 1 לפקודת התעבורה) והיא בחקיקה ראשית- כפי שנעשה בסעיף 1א27 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: **פקודת התעבורה**) והתוספת האחת עשרה לה.

6. בית המשפט קמא קבע, כי מהוראת סעיף 1א27(יג) לפקודת התעבורה ניתן ללמוד, שהמחוקק הראשי היה מודע לכך שיש מסלולי הקניית סמכות אחרים להפעלת מצלמות אכיפה על ידי רשויות מקומיות, והבהיר מפורשות שחקיקת סעיף 1א27, איננה בגדר הסדר שלילי, ואין בה כדי לגרוע מסמכויות הרשות המקומית לפי כל דין (ככל שניתנו). לא למותר להוסיף בהקשר זה גם את הוראת סעיף 19 לחוק הפרשנות, לפיה מתן סמכות או הטלת חובה לפי חיקוק אחד אין בהם כשלעצמם כדי לגרוע מסמכות שניתנה או חובה שהוטלה לפי חיקוק אחר. בית משפט קמא מצא תנא דמסייע בבג"צ **יוסי אור-הכהן**, שם בית המשפט העליון קבע שאין מקום להורות על הפסקת השימוש במצלמות לצורך אכיפת עבירות חניה ברשויות המקומיות, משעה שפורסם חוזר מנכ"ל משרד הפנים מס' 4/2018 (מיום ה' ניסן תשע"ח 21.3.18, אשר קבע נוהל בן 6 עמודים לשימוש במצלמות וידאו לצורך אכיפת עבירות חניה ברשויות מקומיות).

7. בית המשפט קמא, לא סבר שיש הכרח בחקיקת משנה או בתיקון חוקי העזר של הרשויות המקומיות לשם התרת פעילות זו של הרשויות המקומיות, וגם בעניין זה נסמך על החלטת בית המשפט העליון בבג"צ **יוסי אור-הכהן**, שם נקבע כי לא רק שסעיף 1א27 לפקודת התעבורה אינו גורע **"מסמכויות הרשות המקומית לפי כל דין, ככל שניתנו"** (כלשון סעיף 1א27(יג)), אלא גם קבע שאותן סמכויות (המתגלגלות אל חוקי העזר ונובעות מהם) הוסדרו, כאמור, באמצעות חוזר מנכ"ל משרד הפנים 4/2018, באופן המאפשר את המשך הפעלתן.

8. לגופו של עניין, קבע בית משפט קמא שבמקרה הנדון מדובר בצילום עבירה שבוצעה לאחר פסיקת בית המשפט העליון בבג"צ **יוסי אור-הכהן** ולאחר כניסת נוהל מנכ"ל משרד הפנים לתוקף, כך שבוודאי שיש לדחות את טענת המערערת שהאכיפה בוצעה בהעדר הסמכה חוקית לעיריית ירושלים לתעד עבירות חניה באמצעות מצלמות אוטומטיות.

טענות הצדדים

9. לטענת המערערת, הכלל הבסיסי בדיני המנהל הציבורי בפעולותיו של השלטון הוא שאין רשות מוסמכת לבצע פעולה משפטית כלשהי, אלא את שהתיר לה החוק. ביצעה רשות פעולה משפטית,

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפמ"ק 20-06-44952 שרביט נ' מדינת ישראל

אשר לא הותרה לה בחוק, בטלה הפעולה מעיקרא ובטלות תוצאות פעולה זו. הרשות המקומית כגוף ציבורי, אף היא כפופה לעיקרון זה.

10. החוק שנחקק בהקשר זה הוא חוק עזר לירושלים (העמדת רכב וחנייתו) תשכ"א-1960. לדידה, טעה בית משפט קמא בהכרעת הדין, כאשר יישם בצורה שגויה עקרון זה ואת מקור הסמכות לפעילותה של עיריית ירושלים, תוך פרשנות מוטעית של מקורות ההסמכה. חוק העזר העירוני כפוף לסעיף 77 לפקודת התעבורה ותקנותיה. סעיף זה מסמיך עירייה או מועצה להתקין חוקי עזר הנוגעים לסמכויות שפקודת התעבורה דנה בהם, בכפוף לתקנות שהותקנו מכוח סעיפים 70-72. מכוח סעיף אלה הותקנו תקנות וביניהן אלה הנוגעות לסמכות הרשות המקומית לאכוף עבירות באמצעות מצלמות. המקור להפעלת מצלמות בעבירות שעניינן תעבורה הוא סעיף 1א27 לפקודת התעבורה ביחד עם תוספת אחת עשרה: **"להציב, לתפעל ולתחזק מצלמות, למטרת תיעוד של שימוש שלא כדין בנתיב נסיעה אשר יועד וסומן בתמרור לפי פקודה זו כנתיב תחבורה ציבורית"**. הגדרה זו של הסמכות להפעיל מצלמות מחייבת את המרכיבים הבאים: נתיב נסיעה שסומן בתמרור כנתיב נסיעה. עוד טענה, שגם התקנות אשר אפשרו לרשות מקומית לעשות שימוש במצלמות לצורך אכיפת עבירות הציבו את אותם גבולות (ר' סעיף 2א) לתקנות התעבורה (הפעלת מצלמות בידי רשות מקומית לשם תיעוד שימוש שלא כדין בנתיב תחבורה ציבורית, תשע"ז-2016 (להלן: **תקנות הפעלת מצלמות**)).

11. לטענתה, התוצאה המובנית והפרשנות היחידה האפשרית היא, שאין סמכות לרשות מקומית להציב מצלמה לצורך תיעוד עבירות ואכיפת העבירה שלא בנתיב תחבורה ציבורית, ומכאן שהיא נעדרת סמכות לעשות כן בתחנת אוטובוס. חיזוק למסקנה זו מתקבל אף מהמשך הוראות תקנות הפעלת מצלמות ונוסחן, שלדבריה אינו מאפשר פרשנות אחרת. תקנה 3א) קובעת, כי הצבת מצלמות תהיה רק בנתיב הנסיעה. כמו כן קובע ס"ק (ב), כי הצבת מצלמה תתאפשר רק בנתיב שפורסם על ידי הרשות המקומית באתר האינטרנט שלה כנת"צ. תחנת אוטובוס איננה נזכרת ואיננה מוגדרת כנתיב נסיעה ואיננה חלק ממנו. כמו כן הרשות המקומית לא פרסמה באינטרנט את מקום ביצוע העבירה כמקום המופיע ברשימת נתיבי התחבורה שפורסמו ככאלה. לכן מובן שאכיפה בתחנת האוטובוס מהווה חריגה מסמכות. לטענתה, חיזוק נוסף עולה מתקנה 4 לתקנות הפעלת המצלמות. סעיף זה מחדד ומדגיש, כי ההיתר לשימוש במצלמות לצורך אכיפה הוא רק **"לנתיב תחבורה ציבורי"**, בשעות בהן הוגדר ככזה. תחנת אוטובוס נשארת תמיד תחנת אוטובוס והגדרתה כתחנת אוטובוס אינה משתנה לשעות מוגדרות. עוד הפנה ב"כ המערערת להבחנה הברורה הקיימת בין תחנת אוטובוס ליעודה ובין נת"צ ויעודו, לרבות השוני בתמרור הקובע תחנת אוטובוס לבין נתיב נסיעה ציבורי שמסומן בתמרור המיועד לו.

12. על כן היא סבורה, שהרשות המקומית לא קיבלה סמכות לאכוף עבירה על ידי מצלמה וציינה, כי ולו חפץ המחוקק היה מוסיף זאת לתחום סמכויותיה. חיזוק למסקנה זו מתקבל מכוח חוק העזר שחוקקה עיריית ירושלים בעצמה, שבו נעשה שימוש לאכיפת העבירה. כאשר הרשות המקומית מטילה אחריות בגין עצירה בתחנת אוטובוס מכוח סעיף 5 לחוק העזר לירושלים (העמדת רכב וחנייתו) והאכיפה מבוצעת על ידי מצלמה, במקרה כזה מתרוקן מתוכן סעיף 5א לחוק העזר

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"מ"ק 20-06-44952 שרביט נ' מדינת ישראל

העירוני המאפשר להורות לנהג להזיז את הרכב במקום האסור לעצירה. עיריית ירושלים הסירה מעצמה אחריות זו או נקיטת צעדים בהתאם לסעיף זה, בעת שהציבה מצלמה אשר ביטלה את שיקול הדעת ואת תחום סמכותו של המפקח. זאת ועוד, כמו במקרה הנדון הנהג נמצא בתוך הרכב וניתן מיד בו במקום להורות לו להזיז את רכבו.

13. לדידה, כוונת המחוקק הייתה למנוע חנייה או עצירה ממושכת, במקרה בו מדובר בתחנת אוטובוס, ולא עצירה לשם הורדה או העלאת נוסעים. על כן, שימוש בהוראת חוק זה לשם עצירה קצרה משמיטה את תכלית חקיקתו. על תכלית זו נתין ללמוד מכך שהחוק מאפשר לשוטרי או פקח לתת הוראה לנהג שברכב לעזוב את המקום, ולאז דווקא לאכוף באופן מיידי וללא אזהרה באמצעות קנס כספי את העבירה.

14. זאת ועוד, לטענתה, במקרה של רחוב בית הדפוס, רחוב הומה וצפוף הנמצא באיזור תעשייה, עסקים ומשרדים, שאנשים צריכים להגיע אליו, לא ייתכן שלא לאפשר עצירה, כדי להוריד נוסע מרכב או להעלות נוסע אל הרכב. היעדר מתן אפשרות לעצירה מביא לגזרה שאין הציבור יכול לעמוד בה, וברי שהחוק אינו יכול להטיל אחריות על פעולות, שאין הציבור יכול לעמוד בהן, והן גם סתורות הוראות חוק, אשר נועדו לאפשר נגישות לבעלי מוגבלויות.

15. בנוסף, המשיבה לא הוכיחה כי במקום זה ניתן היה לעצור ממול לתחנת האוטובוס בצד השני של הכביש וכך איסור העצירה בתחנת האוטובוס מותנה בכך בהתאם לתקנה 72(א)(12) לתקנות התעבורה. אחרת, מותר לעצור בתחנת אוטובוס זו מבלי שהדבר ייחשב לעבירה.

16. לסיום נטען, כי הפסיקה אליה הפנה בית משפט קמא דנה באופן השימוש במצלמות במישור של פגיעה בפרטיות עקב צילומים ברשות הרבים ללא פיקוח. אף בג"צ יוסי אור-הכהן מתייחס לעתירה כפי שנוסחה כעתירה אשר מיצתה את עצמה לאחר ההסדרה של הפגיעה בפרטיות, והוא אינו דן בחוקיות הצבת מצלמות, עניין שלא היה חלק מהעתירה.

17. לבסוף נטען, שבמקרה הנדון חרגה עיריית ירושלים ממסגרת סמכויותיה ומשכך בטלה הפעולה מעיקרא ובטלות כל תוצאות פעולה זו. לפיכך מתבקש בית המשפט לקבל את הערעור ולזכות את המערערת.

18. בדיון שלפניי, שב ב"כ המערערת על הודעת הערעור והדגיש, כי מטרת סעיף 1א27(יג') היא להראות שכל מה שהיה קיים נשאר קיים והעבירות האחרות נותרו בעינן ואין הסעיף תפקידו להוסיף סמכויות.

19. ב"כ המשיבה סמך ידו על החלטת בית משפט קמא, וטען, כי בבג"צ יוסי אור-הכהן, לאחר שבית המשפט העליון אפשר למשרד המשפטים, למנכ"ל משרד הפנים ולרשויות הרלוונטיות להשלים עבודת מטה בנושא, גובש ופורסם חוזר מנכ"ל משרד הפנים מאפריל 2018 המסדיר נוהל השימוש במצלמות ווידאו לצורך אכיפת עבירות חניה ברשויות המקומיות והעתירה נמחקה, לאחר שהיא מוצתה. עוד נקבע שאם ישנן טענות נגד ההסדר, הן צריכות להיטען באמצעות תקיפה ישירה על ידי הגשת עתירה מנהלית ולא בדרך של תקיפה עקיפה.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפמ"ק 20-06-44952 שרביט נ' מדינת ישראל

20. בנוסף, הפנה ב"כ המשיבה להחלטת בית המשפט העליון, שניתנה לאחר החלטת בית משפט קמא, ברע"פ 1492/19 דוד מזרחי נ' מדינת ישראל (16.4.20) (להלן: מזרחי) לפיה בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור ואישר את פסק הדין שניתן בבית המשפט המחוזי. מדובר בהלכה מנחה. עוד הפנה להכרעת הדין שניתנה בבית המשפט המחוזי בתל אביב במסגרת ח"נ 10-66470-18 מדינת ישראל נ' ויזנברג אשר עניינה דומה לנדון בתיק דנן, ושם נדונה הצעת החוק של פקודת התעבורה עליה התבסס סעיף 27א(1) לפקודת התעבורה ולפיה סעיף זה לא נועד לפגוע בסמכויות הנתונות לעירייה לפעול לאכיפת עבירות חנייה בתחומה בהתאם לחוק העזר העירוני, אלא להרחיבן.

21. אשר לטענה לפיה כל עוד לא ניתן להעמיד את הרכב בצד השמאלי של הכביש מול תחנת האוטובוס אזי ניתן להעמידו בתחנת האוטובוס, טען ב"כ המשיבה, כי טענה זו אינה מתיישבת עם השכל הישר וההיגיון, וזאת משום שרכבה של המערערת הועמד בתחום תחנת האוטובוס, בצד ימין ולא בצד שמאל. בנוסף, המשך הסעיף מדבר על שני צידי הדרך, ורק כאשר הכביש מאפשר זאת. מכאן, שאם הכביש אינו מאפשר זאת, בהתאם לסיפא של הסעיף לא ניתן להחנות ממול.

22. אשר לטענה לפיה הפקח יכול להורות לנהג להיזיז את רכבו, נטען, כי אין הוראת דין המחייבת זאת. עם זאת, לפקח יש עדיין שיקול דעת, שכן ברחוב בית הדפוס הפקח היושב בחדר הבקרה ממתין 2 דקות, ורק לאחר מכן מחליט האם לרשום את הדו"ח.

דיון והכרעה

23. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור ובתיק בית משפט קמא, בחנתי את החלטתו, שמעתי ברוב קשב את טענות הצדדים בדיון לפניי, הגעתי לכלל מסקנה שלא נפל כל פגם בהחלטת בית המשפט קמא ועל כן דין הערעור להידחות.

24. כאמור, המחלוקת בענייננו מתמקדת בשאלת סמכות עיריית ירושלים לאכוף עבירות חנייה בתחום תחנת אוטובוס על ידי הצבת מצלמה המכוונת אל תחום מפרץ תחנת האוטובוס. המערערת ביססה את הגנתה על טענה משפטית, לפיה המשיבה לא הייתה מוסמכת למסור לה את הודעת תשלום הקנס, מכיוון שהודעה זו נסמכת על צילום שהופק ממצלמה שהעירייה לא הייתה מוסמכת על פי דין לצלמו, ולכן יש לבטל את האישום נגדה. מנגד, לשיטת המשיבה השימוש במצלמות ניחות הוא אמצעי למימוש סמכותה של הרשות המקומית לאכוף הפרות של חוק העזר בעניין עבירות תעבורה. כעת אבחן את שאלת סמכותה של המשיבה, תחילה בפן הנורמטיבי ובהמשך הלכה למעשה במקרה דנן.

המסגרת הנורמטיבית

25. סעיף 5(א) לחוק עזר לירושלים (העמדת רכב וחנייתו), התשכ"א-1960 קובע:
"לא יעצור אדם רכב בדרך, לא יעמידנו ולא יחנהו במקום, באופן ובתנאים הנוגדים את הוראות תקנות התעבורה".

26. תקנה 72(א) לתקנות התעבורה קובעת:

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"מ"ק 20-06-44952 שרביט נ' מדינת ישראל

"לא יעצור אדם רכב, לא יעמידנו, לא יחנהו ולא ישאירנו עומד, כולו או חלק ממנו, באחד המקומות המנויים להלן, אלא לשם מניעת תאונה או לשם מילוי אחרי הוראה מהוראות תקנות אלה או אם סומן בתמרור אחרת; ואלה המקומות:

(12) בנתיב שיועד לתחבורה ציבורית ובתחום תחנת אוטובוסים המוגדרת על ידי סימון על פני כביש, ובאין סימון כאמור - בתוך עשרים מטר לפני תמרור "תחנת אוטובוסים" ועשרים מטר אחריו, בשני צדי הדרך; ובלבד שמותר לעצור או להעמיד או להחנות רכב בצד הדרך שממול לסימון על פני הכביש או ממול לתמרור, אם רוחב הכביש באותו מקום הוא שנים עשר מטר או יותר;

27. חוק עזר לירושלים הותקן על ידי מועצת עיריית ירושלים בתוקף סמכותה לפי סעיף 250 לפקודת העיריות [נוסח חדש] ולפי סעיף 77(א) לפקודת התעבורה, המסמיך מועצה של רשות מקומית בהסכמת שר הפנים ושר התחבורה להתקין חוקי עזר בדבר "הסדר כלי רכב העומדים בתוך תחומי העירייה או המועצה המקומית, בדרך איסור או בדרך אחרת".

28. סעיף 1א27 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "סעיף 1א27"), קובע:

"א. מונו רשות מקומית, ראש רשות מקומית או עובד רשות מקומית כרשות תימרו מקומית לגבי דרך, רשאית הרשות המקומית לבצע פעולות כמפורט להלן באותה דרך, או בדרך עירונית שבתחום הרשות המקומית שגוף אחר מונה לגביה כרשות תימרו מקומית:

(1) להציב, לתפעל ולתחזק מצלמות, למטרת תיעוד של עבירות תעבורה המנויות בתוספת האחת עשרה (בסעיף זה - עבירות);

(2) להפיק צילומים של אירועים שתועדו במצלמות האמורות בפסקה (1) למטרה האמורה באותה פסקה (בסעיף זה - מצלמות), המעידים על ביצוע עבירות...

ב. עובד הרשות המקומית שהוסמך לכך כאמור בסעיף 228(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, רשאי למסור הודעת תשלום קנס כאמור בסעיף 228 לאותו חוק, אם נוכח על סמך צילום כאמור בסעיף קטן (א)2, כי אדם עבר עבירה".

התוספת האחת עשרה כוללת עבירה אחת בלבד - "שימוש שלא כדין בנתיב נסיעה אשר יועד וסומן בתמרור לפי פקודה זו כנתיב תחבורה ציבורית".

29. סעיף 1א27(ג) לפקודת התעבורה קובע:

"(ג) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכויות הרשות המקומית לפי כל דין, ככל שניתנו".

מהכלל אל הפרט

30. מעיון בסעיפי חוק אלה ובפרוטוקולי דיון הצעת החוק לתיקון פקודת התעבורה, אליהם הפנה בית משפט קמא, אני סבורה כי צדק בית משפט קמא עת קבע, שלא ניתן ללמוד מהוראת סעיף 1א27

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפמ"ק 20-06-44952 שרביט נ' מדינת ישראל

לפקודת התעבורה על הסדר שלילי, המאיין את סמכותה של רשות מקומית להשתמש במצלמות ניידות לשם מימוש סמכויותיה מכוח כל דין. להיפך, סעיף זה נועד להרחיב את סמכויות האכיפה של העירייה, ולהסמיך אותה לאכוף גם עבירות על פקודת התעבורה, ולא רק עבירות על חוק העזר העירוני.

31. כאמור, בעניין זה, הוגשה עתירה לבית משפט העליון בבג"צ יוסי אור הכהן. בית משפט העליון דחה את החלטתו בעתירה על מנת לאפשר למשרד המשפטים, למשרד הפנים ולרשויות המקומיות להשלים עבודת מטה בנושא. ואכן, במסגרת זו גובש חוזר מנכ"ל משרד הפנים מאפריל 2018 (מ/1) המסדיר את נוהל השימוש במצלמות ווידאו לצורך אכיפת עבירות חניה. בעקבות זאת מחק בית משפט העליון את העתירה וקבע בפסק דינו: **"בתום עבודת המטה פורסם חוזר מנכ"ל משרד הפנים שבגדרו נקבעו שורה של הנחיות לרשויות המקומיות בדבר אופן השימוש במצלמות וידאו לצורך אכיפת עבירות חניה... להשקפתנו בנקודת הזמן הנוכחית העתירה בלבושה המקורי מיצתה עצמה. העותר יוכל למצות את ההליכים לפני הרשויות השונות בנושא שבמחלוקת שנגעה להפעלת הסמכויות ולאופן הפעלתם. לאחר מיצוי ההליכים, יוכל העותר לפנות בעתירה מינהלית נגד הרשויות המקומיות המפעילות את הסמכות..."**

בניגוד לעמדת המערער, בית המשפט העליון לא סבר שיש צורך בחקיקה ראשית בעניין זה, ונחה דעתו לאחר שהוצאו הנחיות בחוזר מנכ"ל משרד הפנים 4/2018 לאכיפת עבירות החניה ברשויות המקומיות באמצעות שימוש במצלמות וידאו. יתרה מזו, בעניין מזרחי לא נתנה רשות ערעור, כאשר שם נטענה דומה בעניין סמכות העירייה לאכוף עבירות חניה באמצעות מצלמות, אף ללא צורך בחקיקה ראשית.

32. לא זאת אף זאת, גם אם היה נקבע שהראיה הושגה שלא כדין, אין בכך כדי להביא בהכרח לפסילה אוטומטית של הראיה, שכן מדובר בפגיעה מינימלית אם בכלל בפרטיותה של המערער, שנראה כי היא אינה מצדיקה פסילת הראיה (ר' בעניין מזרחי פסקה 9). מכל מקום בעניין מזרחי נקבע, כי דרך המלך לתקוף את שימוש בו עושה העירייה במצלמות היא באמצעות תיקפה ישירה, בעתירה מנהלית (שם בפסקה 10).

33. אשר על כן, לא מצאתי לקבל את טענות המערער בהקשר זה, שכן לדידי סמכות הרשות המקומית נובעת מכוח סעיף 5(א) לחוק העזר ביחד עם תקנה 72(א) לתקנות התעבורה, והוסדרה בחוזר מנכ"ל.

34. אשר לטענה, כי המפקח רשאי היה להורות לנהגת להזיז את רכבה בהתאם לסעיף 5 לחוק העזר ולא עשה שימוש בסמכותו- אני סבורה שיש לדחות גם טענה זו. אין הוראה בדין המחייבת את הפקח להורות כן, המחוקק נתן בידו סמכות נוספת מקבילה הנתונה לשיקול דעתו. יוער, כי מדברי ב"כ המשיבה עולה, ששיקול הדעת נותר בידי הפקח, מאחר שהוא צופה בתיעוד בזמן אמת, ורק לאחר עמידה ממושכת של שתי דקות הוא רושם את הדו"ח, כך שאין מדובר בעצירה גרידא אלא בעמידה ממושכת במקום.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפמ"ק 20-06-44952 שרביט נ' מדינת ישראל

35. אשר לטענה, כי מותר היה למערערת לעצור בתחנת האוטובוס מבלי שהדבר ייחשב לעבירה בהתאם לתקנה 72(א)(12) לתקנות התעבורה- בחינת התקנה, והגיונה הפנימי מלמדת שאין בטענה זו ממש. הטענה מתעלמת מהסיפא של התקנה, שאוסרת חניה בשני צידי הכביש כאשר יש תחנת אוטובוס, אלא אם יש מקום מספיק לחנות ממול. הוראה זו בוודאי לא באה להתיר חניה בתחנה עצמה אם אין מקום להחנות ממולה.

36. לאור האמור לעיל, מצאתי כי דין ערעור להידחות.

37. מאחר שב"כ המערערת עמד על הערעור, למרות החלטת בית המשפט העליון בעניין מזרחי, ולאחר ששמע את הערות בית המשפט, אני פוסקת למשיבה הוצאות בסך 1,000 ₪, אשר ישולמו על ידי המערערת בתוך 30 יום מהיום.

המזכירות תשלח את פסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ט"ו אב תש"פ, 05 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.

חנה מרים לומפ, שופטת

